Downloaded from UvA-DARE, the institutional repository of the University of Amsterdam (UvA)
http://dare.uva.nl/document/117878

File ID	117878
Filename	Samenvatting (Summary in Dutch)

SOURCE (OR PART OF THE FOLLOWING SOURCE):

Type	Dissertation
Title	The experience of involuntary childless Turkish migrants in the Netherlands : parenthood motives, psycho-social consequences, responses and help-seeking behavior
Author	F.B. van Rooij
Faculty	Faculty of Social and Behavioural Sciences
Year	2008
Pages	133
ISBN	9789068138573

FULL BIBLIOGRAPHIC DETAILS:
http://dare.uva.nl/record/285487

Copyright

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other then for strictly personal, individual use.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (http://dare.uva.nl)

Samenvatting (Summary in Dutch)

Het verlangen naar een eigen kind is voor de meeste mensen een essentiële wens. Niettemin blijven sommigen tijdelijk of permanent ongewenst kinderloos. De wijze waarop mensen deze ongewenste kinderloosheid ervaren, de psychosociale consequenties en het hulpzoekgedrag verschillen per cultuur. Er is weinig bekend over de ervaringen van ongewenst kinderloze niet-Westerse paren die in een Westerse cultuur leven.

Deze dissertatie verkent de ouderschapsmotieven en ervaringen van ongewenst kinderloze Turkse migranten in Nederland. Meer specifiek heeft deze dissertatie tot doel de kennis te vergroten over de motieven van ouders om een kind te wensen, de psychosociale gevolgen en reacties gerelateerd aan ongewenste kinderloosheid, hulpzoekgedrag, en de rol van cultuur en migratie bij bovenstaande aspecten. Daarnaast heeft deze dissertatie ook een praktisch doel, namelijk op basis van de theoretische kennis over Turkse migrantenparen, hulpverleners handvatten aan te reiken om hun Turkse migrantenpatiënten beter van dienst te kunnen zijn.

Voor deze dissertatie zijn zowel binnen als buiten het medisch circuit 35 ongewenst kinderloze Turkse migranten paren in Nederland geworven (23 paren, 1 man, 11 vrouwen). Alle respondenten hebben in het Nederlands of in het Turks een gestructureerde vragenlijst ingevuld. De respondenten gaven, onder andere, informatie over hun sociaaldemografische achtergrond, acculturatie, ouderschapsmotieven, emotionele stress, hulpzoekgedrag, en bereidheid om bepaalde behandelingen te ondergaan. Twintig van deze paren (11 paren, 9 vrouwen) participeerden ook in een kwalitatieve studie aan de hand van diepte-interviews (in het Nederlands of in het Turks) over hun hulpzoekgedrag en over de invloed van ongewenste kinderloosheid op hun leven.

In verschillende van de studies in deze dissertatie zijn de kwantitatieve data met betrekking tot Turkse migranten vergeleken met data van een eerdere studie over on-

gewenst kinderloze Nederlanders (Van Balen & Trimbos-Kemper, 1993, 1995) en met data met betrekking tot ongewenst kinderloze Turkse paren die in West Turkije wonen (verzameld in het kader van dit promotieonderzoek).

Hoofdstuk 1 omvat de theoretische achtergrond en de doelen van deze dissertatie, en beschrijft de Turkse migrantengemeenschap in Nederland. Daarnaast wordt er een overzicht gegeven van de verschillende hoofdstukken in deze dissertatie.

Hoofdstuk 2 bevat een literatuurstudie over de aanwezigheid van niet-biomedische voortplantingsideeën in het Midden-Oosten, inclusief Turkije: het monogenetische patriarchale voortplantingsmodel, mengelingen van dit model met het biomedisch model, en hun relatie met het biomedisch model. Daarnaast wordt de mogelijkheid besproken dat deze ideeën ook bij sommige migranten uit het Midden-Oosten bestaan. Ook wordt de mogelijke invloed van deze ideeën op de wijze waarop mensen vruchtbaarheidsproblemen ervaren en naar biomedische zorg kijken, bediscussieerd.

In *Hoofdstuk 3* worden de ouderschapsmotieven van ongewenst kinderloze Turkse migrantenmannen en -vrouwen in Nederland vergeleken met die van ongewenst kinderloze Nederlandse mannen en vrouwen. Ook wordt de relatie tussen het belang van de verschillende ouderschapsmotieven van Turkse migranten en de mate van adaptatie aan de Nederlandse cultuur onderzocht. Hiervoor zijn aan 58 ongewenst kinderloze Turkse migrantenmannen en -vrouwen en aan 162 ongewenst kinderloze Nederlandse mannen en vrouwen vragenlijsten voorgelegd (Van Balen & Trimbos-Kemper, 1995). Individuele ouderschapsmotieven waren het belangrijkste voor zowel Turkse migranten als Nederlanders. Sociale motieven, echter, waren voor Turkse migranten redelijk belangrijk, maar onbelangrijk voor Nederlandse mannen en vrouwen. Voor Turkse migranten vrouwen waren vier aspecten van adaptatie (normen en waarden, sociale integratie, vaardigheden en de afwezigheid van gevoelens van verlies wat betreft de migratie) negatief gecorreleerd met het belang van sociale ouderschapsmotieven. Voor Turkse migranten mannen waren twee aspecten van adaptatie (traditie en afwezigheid van gevoelens van verlies) negatief gecorreleerd met het belang van sociale ouderschapsmotieven. Turkse migranten en Nederlandse mannen en vrouwen verschillen dus over het algemeen wat betreft het belang van sociale ouderschapsmo-

tieven. Echter, voor Turkse migranten die meer zijn aangepast aan de Nederlandse cultuur zijn sociale ouderschapsmotieven minder belangrijk.

Hoofdstuk 4 beschrijft een interview studie over de invloed van ongewenste kinderloosheid op de levens van onvruchtbare Turkse migranten. Deze studie verkent de ervaringen, psychosociale gevolgen en reacties van ongewenst kinderloze Turkse migranten in Nederland. Er werden twintig diepte interviews afgenomen (11 met paren en 9 met vrouwen). De interviews werden letterlijk getranscribeerd en geanalyseerd met behulp van interpretatieve fenomenologische analyse. De ervaringen van de respondenten bleken geclusterd te zijn rond zes overkoepelende thema's: effecten op eigen persoon, effecten op de relatie met de partner, effecten op de relaties met anderen, 'disclosure', coping, en de toekomst. De meeste transcripten lieten zien dat ongewenste kinderloosheid een sterke negatieve invloed heeft op meerdere aspecten van het leven van de respondenten. De sterke pronatalistische ideologie, misvattingen over onvruchtbaarheid en behandeling en migratiegerelateerde aspecten zoals taalproblemen, lijken een grote rol te spelen in de negatieve ervaringen van Turkse migranten. Respondenten noemden echter ook verschillende strategieën die hen hielpen om met de problemen om te gaan .

In *Hoofdstuk 5* wordt een studie beschreven die emotionele distress in drie groepen ongewenst kinderloze paren onderzocht: Turkse migranten (n=58), Turken in West-Turkije (n=46), en Nederlanders (n=199). Respondenten beantwoordden een gestructureerde vragenlijst over zelfbeeld, gevoelens van schuld en beschuldiging, seksuele problemen, depressie, angst en woede-vijandigheid. Er werden aparte analyses gedaan voor mannen en vrouwen. Over het algemeen rapporteerden onvruchtbare Turkse migrantenvrouwen en Turkse vrouwen meer emotionele distress dan Nederlandse vrouwen. Turkse migrantenvrouwen rapporteerden meer problemen met hun zelfbeeld en minder gevoelens van schuld en beschuldiging dan Turkse vrouwen. Turkse migrantenmannen rapporteerden over het geheel genomen de hoogste emotionele stress, Nederlandse mannen de laagste. De resultaten wijzen erop dat de ervaringen van onvruchtbaarheid onder Turkse migranten meer gelijk is aan die van Turken dan aan die van Nederlanders, vooral bij vrouwen. De mate waarin het krijgen van kinderen van belang is in de verschillende culturen is een mogelijke verklaring voor deze bevindingen.

De laatste studie, *Hoofdstuk 6*, onderzocht het hulpzoekgedrag, besluitvormingsproces en de houding ten aanzien van behandelingen met behulp van eicel of zaadceldonatie en draagmoederschap onder Turkse migranten in Nederland. Vijfendertig paren (23 paren, 1 man, 11 vrouwen) deden mee aan een gestructureerde vragenlijst studie. Twintig van deze paren (11 paren, 9 vrouwen) deden ook mee aan een diepte studie over besluitvormingsprocessen met betrekking tot biomedische hulp. Deze processen werden geclassificeerd volgens een bestaande typologie ontwikkeld door Verdurmen (1997): de volg de dokter, stap voor stap, controlerende en grenzen stellende typen. De resultaten lieten zien dat alle paren biomedische hulp in Nederland zochten. Bijna de helft maakte ook gebruik van vruchtbaarheidsklinieken in Turkije. Ongeveer de helft maakte ook gebruik van niet-biomedische hulp (o.a. homeopathische arts, warmwaterbaden). Andere opties zoals adoptie binnen de familie, adoptie, pleegouderschap of het nastreven van andere levensdoelen werden nauwelijks overwogen. Het contolerende type werd het meest geobserveerd, gevolgd door het stap voor stap type. De meeste paren waren actief in hun hulpzoekgedrag, zochten relatief vroeg hulp en stelden weinig grenzen (met uitzondering van behandelingen met behulp van eicel- of zaadceldonatie of draagmoederschap, als gevolg van religieuze en andere motieven zoals de wens voor een genetische band).

In *Hoofdstuk 8* worden algemene conclusies getrokken uit alle studies tezamen. Er wordt in het bijzonder ingegaan op de culturele en migratiegerelateerde factoren die ouderschapsmotieven en psychosociale aspecten van ongewenste kinderloosheid beinvloeden. Voorbeelden van relevante culturele factoren waren: een sterke pronatalistische sociale norm, misvattingen met betrekking tot onvruchtbaarheid, en een positief klimaat ten aanzien van IVF. Relevante migratiegerelateerde factoren waren bijvoorbeeld: de mate van adaptatie aan de Nederlandse cultuur, taalvaardigheid (ook tussen partners), contact met verschillende gezondheidszorgsystemen in Nederland en Turkije en het contact met zowel de Turkse migrantengemeenschap als de Turkse gemeenschap. Daarnaast worden beperkingen, praktische implicaties en ontwikkelingen in het onderzoek naar vruchtbaarheidsproblemen en etnische minderheden besproken.